

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921200675
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7921200675.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny F., zast. kolíznym opatrovníkom X.. B. B., B. W. Ú. R. W. I., deti rodičov: U. F., K.. XX.XX.XXXX, I. O. B. U. X. F., K.. XX.XX.XXXX, G. XX.XX.XXXX, za účasti náhradného rodiča: U. F., K.. XX.XX.XXXX, G., D. Č.. XXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu S. - R. č.k. 13P/124/2012-44 zo dňa 08.10.2012 tak, že náhradnú osobnú starostlivosť U. F., K.. XX.XX.XXXX, nad maloletými deťmi B.U. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX, zrušuje ku dňu právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Nariaďuje ústavnú starostlivosť u maloletých detí B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX.

III. Maloleté deti B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX, umiestňuje do Centra pre deti a rodiny F., Z. XX.

IV. Matka, U. F., K.. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletých detí B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F. K.. XX.XX.XXXX, sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, určenou zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a to každé z detí, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny F., Z. XX a v prípade zmeny zariadenia vždy na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 19.02.2021 bol súdu doručený návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny I., ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd maloletým deťom B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX, nariadil ústavnú starostlivosť a deti umiestnil do Centra pre deti a rodiny F.. Matke žiadal uložiť povinnosť prispievať na ich výživu sumou dopovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne a to na každé z detí.

2. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu S. - R. č.k. 13P/124/2012-44 zo dňa 08.10.2012, boli maloleté deti B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti U. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX. Po smrti S. F., ktorá zomrela v U. XXXX, došlo k zmene pomerov. Náhradná osobná starostlivosť prestala plniť požadovaný účel. Maloleté deti B. a S. boli nútené vykonávať domáce práce a ich zdravý vývin bol ohrozený. Maloletým deťom bolo rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č.k. 11P/129/2020-22 zo dňa 02.11.2020 uložené

výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zák. č. 36/2005 Z.z.. a to pobyt v Centre pre deti a rodiny F., Z. XX, na dobu šiestich mesiacov. Od umiestnenia detí v Centre pre deti a rodiny náhradný rodič, U. F., deti nekontaktoval, neprejavil o nich žiadny záujem. Rovnako nespolupracoval ani s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže na úprave pomerov, aby sa deti mohli vrátiť do rodinného prostredia. Blízka príbuzná detí, Q. F., K.. XX.XX.XXXX sa viackrát snažila nadviazať kontakt s maloletými deťmi prostredníctvom videohovoru, no dievčatá s ňou odmietli komunikovať. Zakrývali s tváre, vyhýbali sa kamere. Maloletá S. reagovala zbrklo, kričala, že sa domov nevráti, slúžku robiť nechce, má svoj život, ktorý si chce zariadiť podľa seba. Obe maloleté deti zhodne uvádzajú, že do domácnosti náhradného rodiča sa vrátiť nechcú. Na Okresnom riaditeľstve PZ v I. pod č. R.-XXX/X-B.-I.-XXXX bolo začaté trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby; vyšetrovanie doposiaľ nie je ukončené. Matka maloletých detí žije naďalej neusporiadaným spôsobom života a o svoje maloleté deti neprejavuje záujem.

3. Matka maloletých detí, ktorej bol návrh doručený do vlastných rúk dňa 16.07.2021, v písomnom vyjadrení k návrhu, ktorý súdu doručila 28.07.2021 uviedla, že deti si k sebe zobrať nemôže. Prišla o strechu nad hlavou, aktuálne si hľadá podnájom. Je bez pracovného pomeru, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zdrojom jej príjmu je dávka v hmotnej núdzi 137,20 Eur mesačne.

4. Kolízny opatrovník sa k návrhu nevyjadril.

5. Súd nariadil pojednávanie na deň 11.06.2021, 02.07.2021; obe pojednávania boli odročené. Ďalšie pojednávanie súd nariadil na deň 18.08.2021. Na toto pojednávanie sa nedostavila matka maloletého dieťaťa, ktorá svoju neúčast' ospravedlnila písomným podaním doručeným súdu 28.07.2021 s odôvodnením, že nie je v jej finančných možnostiach zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Na toto pojednávanie sa nedostavil ani náhradný rodič, jeho neúčast' ospravedlnila Q. F. - nevesta, ktorá súdu telefonicky oznámila, že náhradný rodič je po viacnásobnej mozgovej mŕtvici, nemôže sa pohybovať a súhlasí s tým, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti. Kolízny opatrovník, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Súd vykonal pojednávanie za splnenia podmienok uvedených v § 178 CSP v ich neprítomnosti.

6. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Konštatoval, že výchovné opatrenie, ktoré bolo nariadené, nespĺnilo svoj účel. Deti sa naďalej nachádzajú v Centre pre deti a rodiny v F.. Navrhovateľovi sa nepodarilo nájsť osoby, ktoré by o deti prejavili záujem a ku ktorým by boli maloleté deti ochotné z Centra pre deti a rodiny odísť. Matka o svoje deti neprejavuje žiaden záujem.

7. Rozsudkom Okresného súdu S.Š. - R. č.k. 13P/124/2012-44 zo dňa 08.10.2012, boli maloleté deti B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti U. F.H., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX. Matke aj otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí a to na každé z nich sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na jedno nezaopatrené dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z., o životnom minime v platnom znení a to vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúd U. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti bolo zastavené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.11.2012.

8. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č.k. 11P/129/2020-22 zo dňa 02.11.2020, bolo maloletým deťom B. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX uložené výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zák. č. 36/2005 Z.z.. a to pobyt v Centre pre deti a rodiny F., Z. XX, na dobu šiestich mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01.12.2020.

9. Zo správy navrhovateľa, ktorý vykonal šetrenie pomerov v domácnosti súd zistil, že náhradný rodič, U. F., žije v obci G.U. v sedemizbovom rodinnom dome, v ktorom žije aj jeho syn P. F. so svojou rodinou v zadnej časti domu. Jeho manželka, S. F., v apríli 2019, zomrela. V prednej časti domu žije teta maloletých detí Q. F. so svojou rodinou. Náhradný rodič od umiestnenia detí v Centre pre deti a rodiny v F. maloleté deti nekontaktuje, neprejavil o nich žiadny záujem, nespolupracuje ani s navrhovateľom. Trestné stíhanie, začaté pre podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, nie je doposiaľ ukončené. Pomery v rodine matky prešetril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny S. a zistil, že matka obýva prízemný dvojizbový murovaný rodinný dom v obci B., zariadený nevyhnutným nábytkom a predmetmi osobnej potreby. V domácnosti nie je zavedená elektrická energia, ani voda.

Nachádza sa tam piecka na tuhé palivo, ktorá slúži na varenie aj vykurovanie. Hygiena v domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Matka detí je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vykonáva menšie obecné služby. Matka nemá v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý fyzický a psychický vývin detí.

10. Vo vyhodnotení uloženého výchovného opatrenia navrhovateľ uviedol, že výchovné opatrenie nariadené za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane náhradných rodičov nespĺnilo svoj účel. Náhradný rodič, U. F., K.. XX.XX.XXXX, maloleté deti od ich umiestnenia v Centre pre deti a rodiny F. nekontaktoval a neprejavil o nich žiadny záujem; nespolupracoval ani s navrhovateľom. Blízka príbuzná, Q. F., ktorá sa s deťmi pokúsila skontaktovať a to aj opakovane, nebola úspešná. Deti ju odmietajú, počas videohovoru sa vyhýbajú kontaktu s ňou, aby ich nebolo vidno. Do domácnosti náhradného rodiča sa maloleté deti odmietajú vrátiť tvrdiac, že nechcú robiť služby. Trestné stíhanie začaté pre podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby doposiaľ nie je ukončené. Návrat maloletých detí do náhradného rodinného prostredia z dôvodu ich bezpečia nie je možný.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. súd zistil, že matka detí, U. F., je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 21.09.2018. Podľa predloženého potvrdenia matke sú vyplácané dávky v hmotnej núdzi vo výške 137,20 Eur mesačne.

12. Lustráciou v Registri obyvateľov súd zistil, že otec detí, X. F., K.. XX.XX.XXXX, dňa XX.XX.XXXX, zomrel.

13. Zo správy Obce G. súd zistil, že náhradný rodič, U. F., žije v spoločnej domácnosti so synom U. F. a s vnukmi v rodinnom dome dcéry Ž. F. v obci G.. V obci nevlastní žiaden hnuiteľný ani nehnuteľný majetok. Je dôchodcom.

14. Zo správy Obce B. súd zistil, že matka detí, U. F., je vdova. Bez oprávnenia žije v rodinnom dome vo B., je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi.

15. Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), náhradnou osobnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 44 ods. 3 a 4 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť, c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

18. Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

19. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

20. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej

starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

22. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

23. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení).

24. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

26. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

27. Súd zhodnotil vykonané dôkazy a podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, zrušil náhradnú osobnú starostlivosť U. F. nad maloletými deťmi B.U. F., K.. XX.XX.XXXX U. S. F., K.. XX.XX.XXXX (výrok I. rozsudku), nakoľko U. F., ktorému boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti o ich umiestnenia v Centre pre deti a rodiny F., neprejavuje žiadny záujem, deti nekontaktuje a s navrhovateľom nespôlpracuje. Trestné stíhanie pre prečin týrania blízkej osoby a zverenej osoby doposiaľ nie je ukončené. Maloleté deti sa do domáceho prostredia náhradného rodiča odmietajú vrátiť.

28. Súd má po vykonanom dokazovaní jednoznačne za preukázané, že sú splnené podmienky a je v najlepšom záujme maloletých detí B. U. S. F., nariadiť ústavnú starostlivosť. Nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Po umiestnení maloletých detí do Centra pre deti a rodiny F., náhradný rodič, U. F., o deti neprejavuje žiaden záujem, deti nekontaktuje. Trestné stíhanie pre podozrenie zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby doposiaľ ukončené nie je. Samotné deti sa odmietajú vrátiť do rodinného prostredia náhradného rodiča, odmietajú kontakt i s príbuznou náhradného rodiča, Q. F., ktorá sa deti opakovane pokúsila kontaktovať. Nestabilné rodinné a bytové podmienky na strane matky, ako aj nedostatok jej záujmu o svoje maloleté deti, neumožňujú návrat maloletých detí do rodinného prostredia. Súdu sa nepodarilo nájsť vhodnú osobu pre náhradnú osobnú starostlivosť, ktorej by deti dôverovali. Vzhľadom na uvedené súd nariadil maloletým deťom podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny F..

29. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného, matke súd uložil povinnosť platiť na maloleté deti a to na každé z nich osobitne, výživné v minimálnej zákonnej výške, t.j. vo výške 30% sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje finančné možnosti, keďže v konaní nebolo preukázané, že by príjem a majetkové pomery matky umožnili uložiť výživné vo vyššej sume. V deň vyhlásenia rozsudku predstavuje mesačná výška výživného sumu 29,87 Eur (zák. č. 601/2003 Z.z. v spojení s opatrením MPSVaR SR č.

244/2021 Z.z.). Pri určení výšky výživného, ktoré je matka povinná platiť, súd vychádzal zo skutočnosti, že matka dieťaťa je bez pracovného pomeru, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a zdrojom jej príjmu je dávka v hmotnej núdzi. Matka je povinná platiť výživné na účet Centra pre deti a rodiny F. a v prípade zmeny zariadenia vždy na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

30. O trovách konania sú rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v štyroch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP), alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).